

Hjälpertexter till enkelt avhjälpna hinder (HIN) kriterier i Tillgänglighetsdatabasen

001 Typsnitt (HIN)

Typsnitt som är linjära är enkla och lättlästa. De är inte kursiva och är ganska jämntjocka. Exempel på dessa är Arial, Frutiger, Geneva, Helvetica, Monotype, Trebuchet, Verdana.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpna hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att skyltning bör vara lättläst.

002 Kontrast (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpna hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att skyltning bör ha ljushetskontrast.

Kontrast är en stor skillnad i ljushet mellan texten och underlaget. Den mäts i procentenheter enligt NCS (Natural Color System). NCS:s Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel i gråskala i 18 steg som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet. För varje steg ger ljushetsmätaren ett ljushetsstäl, ett ljushetsreflektanstäl och en NCS-beteckning. Den finns att beställa på www.sis.se under bokhandel.

Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta text och markeringar.

003 Belysning (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpna hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att tydlig och väl belyst skyltning har stor betydelse för att bli personer med nedsatt syn eller hörsel och personer med utvecklingsstörning skall kunna orientera sig.

004 Placering (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpna hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att skyltning bör vara placerad på lämplig höjd för att kunna läsas och höras såväl av personer i rullstol som av stående personer med nedsatt syn. Den bör placeras där man förväntar sig att den ska finnas och så att man kan komma tätt intill.

SRF (Synskadades Riksförbund) beskriver att en person som har svårt att se måste kunna komma nära en skylt för att läsa. Synfältet utgör för det mesta en kvadratmeter framför fötterna eller 10 till 30 cm framför ögonen.

Höjden gör det också möjligt att läsa skylten med fingrarna (taktilt) om texten är upphöjd (relief) eller på punktskrift.

005 Text/Pictogram (HIN)

Pictogram är ett särskilt symbolspråk, bestående av bilder som är godkända av Pictogramnämnden. Specialpedagogiska skolmyndigheten ansvarar för pictogram som man kan använda fritt för information på nätet eller i tryck-
www.pictogram.se.

Pictogram på skyltar gör det möjligt för många att läsa informationen t ex om man inte förstår språket eller kan läsa text.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpna hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att skylten bör vara kompletterad med bokstäver i antingen upphöjd relief eller punktskrift eller båda samt i vissa fall med talad information och tydliga, lättförståeliga och välkända symboler.

Det finns en svensk standard för bildsymboler. Svensk standard - grafiska symboler för publik information, som kan beställas kostnadsfritt på www.hi.se

006 Textstorlek (HIN)

Vid mätning av bokstäverna skall de stora bokstäverna mätas och anges.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpna hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att teckenstorleken bör vara anpassad efter läsavståndet och ytan inte ge upphov till reflexer.

007 Textstorlek (HIN)

Orienterings- och hänvisningsskyltar är skyltar som visar hur man hittar och var olika platser finns. Vid mätning av bokstäverna ska de stora bokstäverna mätas och anges. OBS. Dörrskyltar med personnamn har textstorlek minst 15 mm.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpna hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att teckenstorleken bör vara anpassad efter läsavståndet och ytan inte ge upphov till reflexer.

008 Relief (HIN)

En orienteringstavla kan vara information som visar vilka verksamheter som finns och var de är belägna. Relief innebär minst 1 millimeters upphöjda enstaka bokstäver, siffror eller kartbild, som går att känna med fingrarna. Alla personer som är svårt synskadade kan inte läsa punktskrift. Då är kort information i relief eller talad information viktig.

Orienteringskartor i endast relief bör kompletteras med punktskrift.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpna hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd: Skylten bör vara kompletterad med bokstäver i antingen upphöjd relief eller punktskrift eller båda samt i vissa fall med talad information och tydliga, lättförståeliga och välkända symboler.

009 Reliefkort (HIN)

Reliefkort är en karta som har kännbara upphöjningar. Den kan t ex göras i svällpapp. Sådana kan enkelt beställas hos IRIS Intermedia AB, Tel 08-39 91 40, e-post info@irisintermedia.se. www.irisintermedia.se

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd: Skylten bör vara kompletterad med bokstäver i antingen upphöjd relief eller punktskrift eller båda samt i vissa fall med talad information och tydliga, lättförståeliga och välkända symboler.

010 Punktskrift/Relief (HIN)

Relief innebär minst 1 millimeters upphöjda enstaka bokstäver/siffror eller kartbild, som går att känna med fingrarna.

Punktskrift är bokstäver som är uppbyggda av kombinationer av sex upphöjda punkter, som kan läsas med fingrarna. Vid längre information kan en sammanfattning göras på punktskrift.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att skylten bör vara kompletterad med bokstäver i antingen upphöjd relief eller punktskrift eller båda.

011 Text/Pictogram (HIN)

Pictogram är ett särskilt symbolspråk, bestående av bilder som är godkända av Pictogramnämnden. Specialpedagogiska institutet ansvarar för pictogram som man kan använda fritt för information på nätet eller i tryck- www.pictogram.se. Pictogram på skyltar gör det möjligt för många att läsa informationen t ex om man inte förstår språket eller kan läsa text.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd: Skylten bör vara kompletterad med bokstäver i antingen upphöjd relief eller punktskrift eller båda samt i vissa fall med talad information och tydliga, lättförståeliga och välkända symboler.

012 Dörrhandtag och hörn (HIN)

Personer som använder rullstol eller rollator behöver ett fritt utrymme mellan dörrrens handtag och ett eventuellt hörn eftersom hjälpmedlets framhjul eller benstöd annars kan vara i vägen för att kunna öppna dörren. Boverket skriver i sitt allmänna råd att olämpligt placerade manöverdon till exempelvis dörröppnare och ringklockor bör flyttas. En lämplig placering är med minst 70 cm, men gärna 100 cm, från hörn eller dörrblads framkant i ogynnsammast läge.

013 Skyltens höjd (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att skyltning bör vara placerad på lämplig höjd för att kunna läsas och höras såväl av personer i rullstol som av stående personer med nedsatt syn. Den bör placeras där man förväntar sig att den ska finnas och så att man kan komma tätt intill.

Eftersom punktskrift och relief läses med fingertopparna krävs en utvinkling av lägre skyltar för att handens ställning ska bli rätt.

015 Placering av skylt vid dörr (HIN)

Vid svårt att se måste man ofta gå nära en skylt. Sitter skylten på dörren, kan man få dörren i ansiktet om den öppnas medan man läser.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att skyltning bör vara placerad där man förväntar sig att den ska finnas och så att man kan komma tätt intill.

019 Tröskel (HIN)

En släptröskel innebär att tröskeln sitter på dörren och följer med när den öppnas. Varken denna typ av tröskel eller luftfylld/låg gummitröskel innebär något hinder. Det bästa är ingen tröskel alls.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att trösklar bör tas bort om det är tekniskt möjligt, eller åtgärdas på annat sätt så att nivåskillnader utjämnas, för att t.ex. personer i rullstol eller med rollator skall kunna passera.

021 Lås (HIN)

Det går att låsa och låsa upp genom att använda handen en gång t.ex. genom ett upphandtag.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårare att flyttas eller bytas ut.

022 Draghandtag (HIN)

Ett draghandtag är ett längre handtag, minst 30 cm helst 60 cm långt, som är placerat på dörrrens insida. Det möjliggör för personer i rullstol eller med rollator att stänga dörren efter sig på t ex toaletten. Är handtaget kort blir det svårare för t ex en person i rullstol att dra dörren med sig när man rullar in på toaletten. Om draghandtaget är placerat vertikalt

bör man ange att draghandtag saknas. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket anger i 11 § att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

023 Höjd toalettstol (HIN)

Sitthöjden behöver vara 0,48 - 0,50 meter och på en toalettstol av standardhöjd kan detta uppnås om sittringen är av hård plast och inte mjuk. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

024 Sittring (HIN)

Mjukt material avser en mjukare plast som går att böja lite lätt. Många behöver stödja sig på toalettringen och även kunna sätta sig på locket. Detta försvåras om materialet är mjukt. Dessutom blir toalettstolens sitthöjd ofta lägre med mjuk sittring. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

026 Armstöd (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket anger i 11 § att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

027 Toarullehållare (HIN)

Toalettpapper ska finnas på båda sidor eftersom man kan ha nedsatt rörlighet eller styrka i en hand. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

028 Toarullehållare (HIN)

Hållare för toalettpapper som sitter utanför armstöden gör att man både når pappret på båda sidor och inte skadar sig på hållaren vid förflyttning.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

029 Tvättställ (HIN)

Tvättställ med 20 cm förlängning ut från vägg ska ge ett benutrymme på minst 60 cm för rullstolsburna. Detta är viktigare än tvättställets totala storlek.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

029b Tvättställ placering fr sidovägg (HIN)

Personer som använder rullstol behöver komma in mitt framför tvättstället. Utrymme behövs dels i förhållande till sidoväggen men också för passage mellan tvättstället och toalettstolen. Tvättställ bör ha en 20 cm förlängning ut från vägg för att ge plats för ben och fotplattor på minst 60 cm för rullstolsburna.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverkets skriver i sitt allmänna råd bl a att i hygienrum avsett för personer med svårt att röra sig bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

Boverket skriver i sitt allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1, att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

030 Vattenlås och rör (HIN)

För att personer som sitter i rullstol ska kunna använda tvättstället och få plats med sina ben och fötter behöver det finnas fritt utrymme under tvättstället.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienutrymmet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

031 Blandare (HIN)

Möjlighet att kunna öppna och stänga vattenkranen med endast en hand/arm är nödvändig för personer med funktionsförmåga i endast en hand/arm eller nedsatt greppförmåga. Det är lämpligt att blandaren kan nås inom 0,3 m från tvättställets framkant. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt

allmänna råd att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

032 Torkmöjligheter (HIN)

Placering av torkmöjligheter avgör om det är möjligt att använda dem. De ska kunna nås av t ex rullstolsanvändare.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

033 Krok (HIN)

Boverket rekommenderar att manöverdon och dylikt placeras med centrum 0,80 m över golvet för att alla ska nå. Att komplettera med minst en handdukskrok/klädkrok på denna höjd säkrar möjligheten för alla att nå den. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

034 Avlastningshylla (HIN)

En bra avlastningshylla bör vara 40 cm lång och 30 cm bred, kontrastera mot vägg och placeras ca 80 cm över golvet. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket anger i 11 § att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

035 Spegel (HIN)

Att kunna spegla sig för att se att allt är i ordning är en viktig faktor för alla människor. Rätt placering av spegeln i höjdlängd är därför angeläget.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att i hygienrum avsett för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga bör olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienrummet svårhanterat flyttas eller bytas ut.

036 Behållare (HIN)

Behållaren som avses är i den storlek att exempelvis vuxenblöja ryms. Det innebär att en normalstor behållare för dambindor inte är tillräckligt stor. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket anger i 11 § att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

037 Larm (HIN)

När det finns en brits ska larmet kunna också nås från britsen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. 11 § anger att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

041 Kontrast dörr (HIN)

Kontrast är stor skillnad i ljushet mellan dörr/karm och den brevidliggande ytan. Detta möjliggör för personer med svårt att se eller orientera sig att hitta dörröppningen.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta markeringar.

Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet. För den finns att beställa på <http://www.sis.se>

042 Kontrast glasytor (HIN)

Det är en viktig säkerhetsfråga att markera stora glasytor. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta text och markeringar.

När det gäller markeringen av stora glasytor på två höjder tillgodoses behovet för rullstolsanvändare, kortvuxna och barn. Lämpliga höjder kan vara 0,9 och 1,5 m över underlaget alternativt kan hela intervallet eller mer markeras.

045 Stödhandtag (HIN)

Stödhandtag används som hjälp att sätta sig och resa sig, men även att hålla sig i under bastubadet. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket anger i 11 § att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

046 Stödhandtag (HIN)

Ofta kan personer som har svårt att röra sig vara starka i en sida och svaga i den andra. Genom att stödhandtag finns på båda sidor kan man välja det handtag som fungerar bäst. Höjden gör att de går att nå från rullstol eller laven. Längden gör att stödet finns i olika lägen under t ex uppresningen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket anger i 11 § att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

050 Draghandtag (HIN)

Ett draghandtag är ett längre handtag, minst 30 cm helst 60 cm långt, som är placerat på dörrens insida. Det möjliggör för personer i rullstol eller med rollator att stänga dörren efter sig. Är handtaget kort blir det svårare för t ex en person i rullstol att dra dörren med sig när man rullar in i rummet. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att fast inredning bör anpassas för att fungera för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

051 Lås (HIN)

En handrörelse innebär att det går att låsa/ låsa upp genom att använda handen bara en gång, t.ex. genom ett upphandtag. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att fast inredning bör anpassas för att fungera för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

054 Stödhandtag (HIN)

Stödhandtag används som hjälp att sätta sig och resa sig, men även att hålla sig i vid omklädningen. Ofta kan personer som har svårt att röra sig vara starka i en sida och svaga i den andra. Genom att stödhandtag finns på båda sidor om t ex en bänk kan man välja det handtag som fungerar bäst. Höjden gör att de går att nå från rullstol eller sittbänken. Längden på stödhandtaget gör att stödet finns i olika lägen under t ex uppresningen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att Boverket anger i 11 § att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

055 Krok (HIN)

Denna krok kan även vara placerad i ett skåp.

Boverket rekommenderar att manöverdon och dylikt placeras med centrum 0,80 m över golv för att alla ska nå. Att placera minst en handdukskrok/klädkrok på denna höjd säkrar möjligheten för alla att nå den. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

Kroken bör vara placerad minst 0,7 meter från hörn.

056 Spegel (HIN)

Att kunna spegla sig för att se att allt är i ordning är en viktig faktor för alla människor. Rätt placering av spegeln i höjded är därför angeläget. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket anger i 11 § att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

062 Avgränsning dusch (HIN)

Kanter runt duschplatsen gör det omöjligt eller svårt för personer med svårt att röra sig att komma in i duschen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att trösklar bör tas bort om det är tekniskt möjligt, eller åtgärdas på annat sätt så att nivåskillnader utjämnas.

066 Stödhandtag (HIN)

Placeringen i höjded av stödhandtaget gör det möjligt för sittande personer liksom stående att utnyttja stödet. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket anger i 11 § att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

067 Stödhandtag (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket anger i 11 § att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

068 Duscharmatur (HIN)

Engreppsblandare är en blandare som går att använda med en handrörelse. En handrörelse betyder att blandare går att sätta på och stänga av genom att använda handen bara en gång. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket anger i 11 § att hinder i form av brister i utformning och placering av fast inredning skall undanröjas.

070 Blandare (HIN)

Placering av blandaren avgör om det är möjligt att använda den. Den ska kunna nås av t ex rullstolsanvändare. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att olämpligt placerade eller dåligt fungerande inredningsdetaljer som gör hygienutrymmet svåränvänt flyttas eller byts ut.

071 Antal (HIN)

Där parkeringsplatser finns ska det även finnas tillgång till handikapparkeringsplatser.

Vissa biluppställningsplatser ska, enligt Boverkets allmänna råd BFS 2003:19, HIN, ändras så att de fungerar även för rullstolsburna som kör en bil där rullstolen tas in och ut ur sidan.

073 Av-/Påstigningsplats (HIN)

Av- och påstigningsplats innebär att den är placerad inom 25 m gångavstånd från entrén. Av- och påstigningsplats längd är viktig för att det ska finnas plats att ta ur rullstolen från t ex bilens bagageutrymme. Det måste också vara möjligt att komma upp på en eventuell trottoar. Avfasningen till 0-kant innebär att lutningen mellan trottoar och gata löper utan någon kant. Placeringen av avfasningen får inte blockeras av bilen utan bör vara i anslutning till bilen t ex bakom bilen.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverket skriver i sitt allmänna råd bl a att nivåskillnader vid biluppställningsplatser för handikappfordon bör avfasas till 0-kant för att öka möjligheterna för personer i rullstol eller med rollator att ta sig upp och ner för trottoarkanten. Avfasningen bör, om plats finns, inte ha större lutning än 1:12 och bredden bör vara 90-100 cm.

073b Av- och på avfasning (HIN)

Avfasningen till 0-kant innebär att lutningen mellan trottoar och gata löper utan någon kant. Boverket skriver i sitt allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1 bl a, att nivåskillnader vid biluppställningsplatser för handikappfordon bör avfasas till 0-kant för att öka möjligheterna för personer i rullstol eller med rollator att ta sig upp och ner för trottoarkanten.

073c Av- o på lutning (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverkets skriver i sitt allmänna råd b la att nivåskillnader vid hållplatser och biluppställningsplatser för handikappfordon och avfasningen bör, om plats finns, inte ha större lutning än 1:12 m (8%).

Det finns olika sätt att mäta lutningar. Ett sätt är att räkna enligt nedan. Ett annat sätt är att använda en lutningsmätare som mäter lutning i procent. Lutningsmätare finns t ex att köpa i järnhandeln. I procent: höjden dividerat med längden = lutningen. För att skriva lutningen som procent multiplicerar man svaret med 100.

073d På- och av bredd (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverkets skriver i sitt allmänna råd bl a att det måste vara möjligt att komma upp på en eventuell trottoar.

Personer som använder rullstol eller rollator behöver tillräcklig bredd på avfasningen för att få plats med rullstolens eller rollatorns hjul.

073e Av- och på avfasning (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN1.

076 Belysning (HIN)

Om det finns möjlighet är belysning bra vid t ex i- och urlastning av hjälpmedel och vid förflyttning på parkeringsplatsen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder. Boverket anger i § 15 BFS 2003:19 HIN 1 om enkelt avhjälpst hinder att hinder i form av bristande eller bländande belysning skall undanröjas.

077 Handikapparkeringsplats-bredd (HIN)

Om rullstolen tas in och ur från bilens sida som t ex på van-bilar där rullstolsanvändaren kör in och ut i sin rullstol via ramp på sidan av bilen krävs en bredd på 5 meter. Vid parkering utmed gata finns oftast fri yta intill. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Vid handikapparkeringsplatser med bredd 3,6 m kan t ex en fri yta vid sidan eller mellan parkeringsplatserna göra att bredden 5 m ändå uppnås.

079 Längd (HIN)

Parkeringsplatsens längd är viktig för att det ska finnas plats att ta ur rullstolen från t ex bilens bagageutrymme. Det måste också vara möjligt att komma upp på en eventuell trottoar. Avfasningen till 0-kant innebär att lutningen mellan trottoar och gata löper utan någon kant. Placeringen av avfasningen får inte blockeras av bilen utan bör vara i anslutning till bilen t ex bakom bilen.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverket skriver i sitt allmänna råd bl a att nivåskillnader vid biluppställningsplatser för handikappfordon bör avfasas till 0-kant för att öka möjligheterna för personer i rullstol eller med rollator att ta sig upp och ner för trottoarkanten. Avfasningen bör, om plats finns, inte ha större lutning än 1:12 och bredden bör vara 90-100 cm.

079b Handikapparkering avfasning (HIN)

Avfasningen till 0-kant innebär att lutningen mellan trottoar och gata löper utan någon kant. Boverkets skriver i sitt allmänna råd bl a att nivåskillnader för hållplatser och biluppställningsplatser för handikappfordon bör avfasas till 0-kant för att öka möjligheterna för personer i rullstol eller med rollator att ta sig upp och ned för trottoarkant.

079c Handikapparkering-avfasnings lutning (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverkets skriver i sitt allmänna råd b la att nivåskillnader vid hållplatser och biluppställningsplatser för handikappfordon och avfasningen bör, om plats finns, inte ha större lutning än 1:12 m (8%).

Det finns olika sätt att mäta lutningar. Ett sätt är att räkna enligt nedan. Ett annat sätt är att använda en lutningsmätare som mäter lutning i procent. Lutningsmätare finns t ex att köpa i järnhandeln. I procent: höjden dividerat med längden = lutningen. För att skriva lutningen som procent multiplicerar man svaret med 100.

079d Handikapparkering-bredd avfasning (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverkets skriver i sitt allmänna råd bl a att det måste vara möjligt att komma upp på en eventuell trottoar. Personer som använder rullstol eller rollator behöver tillräcklig bredd på avfasningen för att få plats med rullstolens eller rollatorns hjul.

079e Handikapparkering-placering avfasning (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN1.

080 Yta hårdgjord (HIN)

Hårdgjord yta är inte alltid asfalt. En hårdgjord yta innebär att den är så hård att t ex rullstolens eller rollatorns hjul inte slirar eller sjunker ned i gruset. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket anger att markbeläggningsen ska vara fast, jämn och halkfri.

081 Yta (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver också i det allmänna rådet att markbeläggningsen bör vara halkfri.

082 Lutning (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att lutningen i längs- eller sidled inte bör vara mer än 1:50.

083 Automatens funktioner (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att olämpligt utformade handtag och lås bör bytas ut mot sådana som kan hanteras av personer med nedsatt styrka eller nedsatt grip- eller precisionsförmåga.

OBS! Skriv i fritextfältet vilken typ av automat det är t.ex. kaffeautomat, alternativt lägg upp automaten som en delanläggning.

085 Tillgänglighet automat (HIN)

Personer som använder rullstol eller rollator behöver ett fritt utrymme mellan automatens funktioner och ett eventuellt hörn eller annan avgränsning eftersom hjälpmedlets framhjul eller benstöd annars kan vara i vägen för att kunna använda automaten. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

086 Instruktioner (HIN)

Beskrivningen för att använda automaten är tydlig och lätt att förstå. Den kan vara kompletterad med symboler. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att skyltning bör vara lättbegriplig och lättläst.

087 Visuell information (HIN)

Beskrivningen för att använda automaten går att se, till exempel att läsa eller med bilder. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att system bör utrustas och kompletteras med optisk anordning så att personer med hörselskada eller dövhet kan ta del av informationen. Bilder underlättar för personer med svårt att bearbeta och tolka information.

088 Akustisk information (HIN)

Beskrivningen för att använda automaten går att höra, till exempel genom talad information. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att system bör utrustas och kompletteras med talförbindelse. Då kan personer med svårt att se eller bearbeta och tolka information lättare ta del av informationen.

089 Kontrast (HIN)

Kontrast är en stor skillnad i ljushet mellan funktionen och bakgrunden. Den mäts i procentenheter enligt NCS (Natural Color System). NCS:s Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel i gråskala i 18 steg som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet. För varje steg ger ljushetsmätaren ett ljushetsstal och en NCS-beteckning. Den finns att beställa på <http://www.sis.se>.

Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta text och markeringar. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att exempel på åtgärder för att personer med nedsatt syn ska kunna använda knappsatser där sifferkombinationer ska slås in kan vara att knappsatsen förses med ljushetskontrast.

091 Ledstråk (HIN)

Ledstråk är en kontinuerlig följd av naturliga och konstgjorda ledytor, varningsytor och valytor mellan start- och målpunkt. Det finns inga andra avbrott än cykelbanor och körbanor. Valyta är en slät yta som markerar att något val måste göras. (Almén och Ståhl). Visuellt innebär att ledstråket går att se.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att det ska vara kontrasterande och leda mellan utvalda och strategiska punkter. En ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS (Natural Colour System) gör det möjligt för många synsvaga att uppfatta en markering.

092 Ledstråk (HIN)

Kännbart ledstråk innebär t ex avvikande struktur på underlaget som är möjlig att följa med teknikkäpp. Det kan också vara en fri väggyta som går att följa och där ingenting står i vägen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att det kan vara avvikande struktur t ex tydliga kända plattor i asfaltsyta eller släta plattor i gatstensyta. Ett kännbart ledstråk kan också vara kanten mellan grusgången och gräsmattan.

095 Nivåskillnad (HIN)

Skenor är inte samma sak som ramp, oavsett om de är lösa eller sitter fast. Boverket skriver i enkelt avhjälpst hinder, BFS 2003:19, HIN 1 att mindre nivåskillnader i gångytor bör överbyggas med ramper där en lutning på 5% (1:20) eller flackare bör eftersträvas. Den ska inte vara större än 8% (1:12) meter. Det finns olika sätt att mäta lutningar. Ett sätt är att räkna enligt nedan. Ett annat sätt är att använda en lutningsmätare som mäter lutning i procent. Lutningsmätare finns t ex att köpa i järnhandeln.

098 Yta (HIN)

Hårdgjord yta är inte alltid asfalt. En hårdgjord yta innebär att den är så hård att t ex rullstolens eller rollatorns hjul inte slirar eller sjunker ned i gruset. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 när det gäller gångvägar och handikapparkeringsplatser.

Exempel på material som är hårdgjort är förutom asfalt, betongmarkplattor eller släta stenhällar vattnat stenmjöl eller ytbehandlade gångytor i grusgångar.

099 Yta (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd bl a att ojämn markbeläggning som utgör hinder för personer i rullstol och med rollator att ta sig fram i gångytor bör bytas ut, exempelvis genom att ett stråk med jämnare markbeläggning fälls in.

102 Fasta hinder (HIN)

Placeringen av fasta hinder är viktig för personer som har svårt att se. Hindren utgör en klar säkerhetsrisk om de är placerade i gångytan utan att vara markerade. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd bl a att fasta hinder i gångytor bör, om de inte är möjliga att flytta från gångytan, tydligt markeras visuellt och utformas så att de kan upptäckas med teknikkäpp.

Kännbar markering kan t ex vara en avvikande yta strax framför hindret och i marknivå.

Den visuella markeringen bör vara i kontrast och blir då möjlig att upptäcka för många personer som har svårt att se. Boverket skriver att kontrasten ska vara 0,40 enheter enligt NCS.

103 Skyltar (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att om sådana hinder finns bör de markeras tydligt och byggas in eller åtgärdas på annat sätt, för att inte utgöra en fara för blinda och synsvaga.

Markeringen ska vara kännbar och visuell.

Kännbar markering kan till exempel vara en avvikande yta eller kant strax framför hindret och i marknivå. Då kan en person som använder teknikkäpp känna att det är ett hinder och undvika att gå in i det.

Den visuella markeringen bör vara i kontrast och blir då möjlig att upptäcka för många personer som har svårt att se.

104 Cykelställ (HIN)

Placeringen av hinder är viktig för personer som har svårt att se. Hindren utgör en klar säkerhetsrisk om de är placerade i gångytan utan att vara markerade. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd bl a att fasta hinder i gångytor bör, om de inte är möjliga att flytta från gångytan, tydligt markeras visuellt och utformas så att de kan upptäckas med teknikkäpp.

106 Belysning (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att belysningen där man förflyttar sig bör vara jämn och anordnad så att synsvaga och personer med nedsatt rörelseförmåga kan uppfatta hur underlaget ser ut, och så att hörselskadade eller döva kan uppfatta teckenspråk och läsa på läppar. Den fasta belysningen bör inte vara bländande t ex kan ljuskällan avskärmas.

114 Nivåskillnad entrédörr (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att trösklar bör tas bort om det är tekniskt möjligt, eller åtgärdas på annat sätt så att nivåskillnader utjämnas, för att personer i rullstol eller med rollator skall kunna passera. Mindre nivåskillnader överbryggas, exempelvis med ramper.

Avfasning av tröskel innebär att tröskelns kant är försedd med en sluttande kant. Avfasning gör det möjligt för personer i rullstol och med rollator att ta sig över tröskeln.

OBS! Information om rökning i anslutning till entrén fylls i under kriterie 113 under Gångväg mot entré.

116 Belysning (HIN)

Finns ingen hjälptext till detta kriteriet.

119 Passagedörr (HIN)

Automatiska skjutdörrar är den bästa lösningen eftersom ingen dörr kan slå upp på den som ska passera. Passagetiden 20 sekunder kan vara lämplig för att hinna ta sig genom dörren.

Ett manöverdon används för att automatiskt öppna en dörr. Om manöverdonet är långt passar det höjdmässigt för både rullstolsburna och gående personer. Manöverdonets placering till dörröppnare kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att olämpligt placerade manöverdon till exempelvis dörröppnare och ringklockor bör flyttas. Manöverdon till dörröppnare bör i höjd- och sidled placeras så att de lätt kan nås från rullstol. En lämplig placering är med centrum 80 cm från marken och minst 70 cm, men gärna 100 cm, från hörn eller dörrblads framkant i ogynnsammast läge. Det är viktigt att manöverknapparna kontrastmarkeras.

119a Dörröppnare och tunga dörrar (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverkets skriver i sitt allmänna råd att dörrar med dörrstängare bör försees med automatisk dörröppnare. Även andra dörrar kan ibland vara för tunga att öppna för många människor och bör därför försees med automatisk dörröppnare.

I dagsläget finns enligt Boverket inte tillräckligt underlag för att ange en specifik dörröppningskraft. Enligt den brittiska tillgänglighetsstandarden BS 8300:2001 är en användbar dörr inte tyngre än 20 N i dörröppningskraft. Tidigare praxis i Sverige angav 25 N.

119b Dörröppnares manöverdon-placering (HIN)

Ett manöverdon används för att automatiskt öppna en dörr. Om manöverdonet är långt passar det höjdmässigt för både rullstolsburna och gående personer. Manöverdonets placering till dörröppnare kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att olämpligt placerade manöverdon till exempelvis dörröppnare och ringklockor bör flyttas. Manöverdon till dörröppnare bör i höjd- och sidled placeras så att de lätt kan nås från rullstol. En lämplig placering är med centrum 80 cm från marken och minst 70 cm, men gärna 100 cm, från hörn eller dörrblads framkant i ogynnsammast läge.

119c Dörröppnares manöverdon-kontrast (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverkets skriver i sitt allmänna råd att en ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS (Natural Colour System) gör det möjligt för många med svårt att se eller bearbeta, tolka och förmedla information att hitta manöverdonet.

Kontrast är en stor skillnad i ljushet mellan texten/markeringen och bakgrunden. Den mäts i procentenheter enligt NCS (Natural Color System). NCS:s Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel i gråskala i 18 steg som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet.. För varje steg ger ljushetsmätaren ett ljushetstal och en NCS-beteckning. Den finns att beställa på <http://www.sis.se>

120 Dörröppnare (HIN)

Ett manöverdon att trycka på för att automatiskt öppna en dörr. Om manöverdonet är långt passar det höjdmässigt för både rullstolsburna och gående personer.

Manöverdonets placering till dörröppnare kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att olämpligt placerade manöverdon till exempelvis dörröppnare och ringklockor bör flyttas.

Manöverdon till dörröppnare bör i höjd- och sidled placeras så att de lätt kan nås från rullstol. En lämplig placering är med centrum 80 cm från marken och minst 70 cm, men gärna 100 cm, från hörn eller dörrblads framkant i ogynnsammast läge.

120a Dörröppnarens manöverdon-backning (HIN)

Ett manöverdon att trycka på för att automatiskt öppna en dörr. Om manöverdonet är långt passar det höjdmässigt för både rullstolsburna och gående personer.

Manöverdonets placering till dörröppnare kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att olämpligt placerade manöverdon till exempelvis dörröppnare och ringklockor bör flyttas.

Manöverdon till dörröppnare bör i höjd- och sidled placeras så att de lätt kan nås från rullstol. En lämplig placering är med centrum 80 cm från marken och minst 70 cm, men gärna 100 cm, från hörn eller dörrblads framkant i ogynnsammast läge.

Det är en bra regel att placeringen av manöverdonet är så att rullstols- eller rollatoranvändaren inte behöver backa efter att ha tryckt på knappen.

Dörröppnaren bör enligt Boverekt ha en ljushetskontrast på 0,40 enheter enligt NCS.

121 Slagyta dörr (HIN)

Slagyta är det utrymme dörren behöver när den öppnas.

Detta kan vara ett enkelt avhjälp hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att områden där dörrar slås upp skall markeras alternativt att dörrar förses med säkerhetssensor och dyligt.

Kännbar markering kan t ex vara en avvikande yta eller kant strax framför hindret.

Den visuella markeringen bör vara i kontrast och blir då möjlig att upptäcka för många personer som har svårt att se och svårt att tolka och bearbeta information. Boverket anger att kontrasten ska vara 0,40 enheter enligt NCS.

123 Kontrast dörr (HIN)

Kontrast är stor skillnad i ljushet mellan dörr/karm och den brevidliggande ytan. Detta möjliggör för personer med svårt att se eller orientera sig att hitta dörröppningen.

Detta kan vara ett enkelt avhjälp hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta markeringar.

Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet. För Den finns att beställa på <http://www.sis.se>

124 Kontrast glasytor (HIN)

Det är en viktig säkerhetsfråga att markera stora glasytor. Detta kan vara ett enkelt avhjälp hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta text och markeringar.

När det gäller markeringen av stora glasytor på två höjder tillgodoses behovet för rullstolsanvändare, kortvuxna och barn. Lämpliga höjder kan vara 0,9 och 1,5 m över underlaget alternativt kan hela intervallet eller mer markeras.

126 Dörrmattor/Skrapgaller (HIN)

Tunna gångmattor utan djupa spår och hög borst kan användas av personer med gånghjälpmedel och rullstol. Helst skall mattorna sänkas ner i golvet. Detta kan vara ett enkelt avhjälp hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att dörrmattor och skrapgaller, som är tunga att passera eller medför snubbelrisk, bör bytas ut eller åtgärdas på annat sätt.

127 Placering porttelefon (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälp hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att t ex för högt placerade telefoner skall sänkas så att personer i rullstol kan nå dem. Boverket rekommenderar höjden 0,80 m när det gäller placering av manöverdon till dörröppnare för att personer i rullstol skall nå.

Det är också viktigt att placeringen blir minst 0,7 meter från vägghörna eller dörrframkant så att det går att komma intill med rullstol eller rollator.

129 Kontrast (HIN)

Ett enkelt avhjälp hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 kan vara att förse knappsatsen med ljushetskontrast för att personer med nedsatt syn och personer som har svårt att bearbeta och tolka information ska kunna använda knappsatsen.

Kontrast är en stor skillnad i ljushet mellan texten/markeringen och bakgrunden. Den mäts i procentenheter enligt NCS (Natural Color System). NCS:s Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel i gråskala i 18 steg som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet. För varje steg ger ljushetsmätaren ett ljushetstal och en NCS-beteckning. Den finns att beställa på <http://www.sis.se>.

Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta text och markeringar.

En avvikande färg kan vara till stöd för personer med vissa svårigheter men kan vara omöjlig att skilja ut för personer med svårt att se.

130 Kännbarhet knappar (HIN)

Ett enkelt avhjälp hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 kan vara att förse 5:an med en taktilt (kännbart) märkbar punkt om det krävs att sifferkombinationer ska slås in eller att knappsatsen förses med punktskrift.

131 Kontrast knappar (HIN)

Ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 kan vara att förse knappsatsen med ljushetskontrast för att personer med nedsatt syn ska kunna använda knappsatsen. Boverket skriver att kontrasten ska vara 0,40 enheter enligt NCS.

133 Akustisk signal (HIN)

Akustisk signal kan handla om en hörbar signal som talar om att dörren är öppnad eller talad information. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att komplettera system med talförbindelse är ett exempel på anpassning.

134 Visuell signal (HIN)

När det gäller behovet av visuell signal vid anrop på t ex porttelefon kan detta vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att komplettera system med optisk anordning så att hörselskadade och döva se signalen eller ta del av information är exempel på anpassning.

Om man inte hör t ex att någon svarar i porttelefonen när man trycker och kanske frågar efter namn, kanske man inte blir insläppt. Då kan en signal t ex grön lampa eller skärm med text visas istället.

143 Ljudmiljö (HIN)

En bra ljudmiljö kan definieras som: utan svårigheter höra vad som sägs i samtal mellan flera personer med eller utan hörapparat och utan att se personen (definition från SCB). Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att dålig hörbarhet bör förbättras, exempelvis genom att lokalen kompletteras med ljudabsorbenter anpassade till rummets form och material.

Vill man undersöka ljudmiljön mer omsorgsfullt krävs teknisk utrustning för detta. Kommunens miljö- och byggförvaltning har kunskap om detta.

144 Belysning (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att belysningen där man förflyttar sig bör vara jämn och anordnad så att synsvaga och personer med nedsatt rörelseförmåga kan uppfatta hur underlaget ser ut, och så att hörselskadade eller döva kan uppfatta teckenspråk och läsa på läppar. Den fasta belysningen bör inte vara bländande t ex kan ljuskällan avskärmas.

145 Dagsljus (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att stora glasytor mot det fria och fönster i slutet av korridor bör kunna skärmas av för att motverka bländning. Avskärmning kan ske exempelvis med gardiner, markiser eller persienner.

156 Utskjutande föremål (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd bl a att fasta hinder i gångytor bör, om det inte är möjligt flyttas från gångytan tydligt markeras visuellt och utformas så att de kan upptäckas med teknikkäpp. Kännbar markering kan t ex vara en avvikande yta eller kant strax framför hindret och i marknivå.

159 Nivåskillnad tröskel (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att trösklar bör tas bort om det är tekniskt möjligt, eller åtgärdas på annat sätt så att nivåskillnader utjämnas.

159a Tröskel, nivåskillnad (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att trösklar bör tas bort om det är tekniskt möjligt, eller åtgärdas på annat sätt så att nivåskillnader utjämnas.

160 Tröskel (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att trösklar bör tas bort om det är tekniskt möjligt, eller åtgärdas på annat sätt så att nivåskillnader utjämnas, för att personer i rullstol eller med rollator skall kunna passera. Mindre nivåskillnader överbryggas, exempelvis med ramper. Avfasning av tröskel innebär att tröskelns kant är försedd med en sluttande kant/avfasning för att möjliggöra för personer i rullstol och med rollator att ta sig över tröskeln.

165 Klädkrokar (HIN)

Boverket rekommenderar att manöverdon och dylikt placeras med centrum 0,80 m över golvet för att alla ska nå. Att placera minst en klädkrok på denna höjd säkrar möjligheten för alla att nå den.

Kroken bör vara placerad minst 0,7 m från hörn för att göra det möjligt för personer med rullstol att komma intill.

166 Hyllor (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att utstickande byggnadsdelar, exempelvis trappor eller kapphyllor, bör markeras tydligt och byggas in eller åtgärdas på annat sätt, för att inte utgöra fara för blinda och synsvaga.

167 Hyllor (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

Kontrast är en stor skillnad i ljushet mellan texten/markeringen och bakgrunden. Den mäts i procentenheter enligt NCS (Natural Color System). NCS:s Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel i gråskala i 18 steg som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet. För varje steg ger ljushetsmätaren ett ljushetsstal och en NCS-beteckning. Den finns att beställa på <http://www.sis.se>. Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta text och markeringar.

168 Spegel (HIN)

Att kunna spegla sig för att se att allt är i ordning är en viktig faktor för alla människor. Rätt placering av spegeln i höjddled är därför angeläget. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att fast inredning bör anpassas för att fungera för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

169 Spegel (HIN)

Att kunna spegla sig för att se att allt är i ordning är en viktig faktor för alla människor. Rätt placering av spegeln i höjddled är därför angeläget. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att fast inredning bör anpassas för att fungera för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

174 Ledstråk (HIN)

Ledstråk är en kontinuerlig följd av naturliga och konstgjorda ledytor, varningsytor och valytor mellan start- och målpunkt. Det finns inga andra avbrott än cykelbanor och körbanor. Valyta är en slät yta som markerar att något val måste göras. (Almén och Ståhl). Visuellt innebär att ledstråket går att se.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att det ska vara kontrasterande och leda mellan utvalda och strategiska punkter. En ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS (Natural Colour System) gör det möjligt för många synsvaga att uppfatta en markering.

175 Ledstråk (HIN)

Kännbart ledstråk innebär t ex avvikande struktur på underlaget som är möjlig att följa med teknikkäpp. Det kan också vara en fri väggyta som går att följa och där ingenting står i vägen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att det kan vara avvikande struktur t ex tydliga kännbara plattor i asfaltsyta eller släta plattor i gatstensyta. Ett kännbart ledstråk kan också vara kanten mellan grusgången och gräsmattan.

176 Belysning (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att belysningen kan vara avgörande för om en synsvag person kan orientera sig eller inte. Den synsvage behöver rätt utformat ljus för att kunna se och läsa, den hörselskadade eller döve för att kunna läsa teckenspråk och läsa på läppar.

Belysningen underlättar dessutom att hitta Receptionen/disken/kassan/ informationsplatsen.

180 Glasruta (HIN)

Eftersom besökare som t ex har svårt att höra kan behöva läsa på läpparna får inte glasrutan hindra detta. Det bästa är om den går att öppna så tillgodoses även de som behöver höra vad som sägs. Dessutom kan det uppstå besvärande reflexer i glaset. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att fast inredning bör anpassas för att fungera för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Person som har svårt att höra behöver kunna på läppar.

181 Hjälpmedel (HIN)

Tekniken utvecklas ständigt. Teleslinga är exempel på teknik som används idag för att kunna prata med besökaren som har svårt att höra. Teleslinga innebär att ljudet överförs trådlöst från t ex en mikrofon till hörapparat utan störande bakgrundsljud. För personer som inte använder hörapparat kan hörtelefon användas. Om teleslinga installeras vid flera diskar måste de utformas så att s.k. överhörning inte kan ske. Överhörning innebär att en annan besökare med hörapparat kan höra ett samtal som förs i en annan disk.

Det är viktigt att ange om teleslinga finns. Om det finns en hörslinga eller annan anordning för personer med svårt att höra ska denna fungera. Detta är ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

I nybyggnation ska receptioner utrustas med teleslinga eller motsvarande.

184 Ledstråk (HIN)

Ledstråk är en kontinuerlig följd av naturliga och konstgjorda ledytor, varningsytor och valytor mellan start- och målpunkt. Det finns inga andra avbrott än cykelbanor och körbanor. Valyta är en slät yta som markerar att något val måste göras. (Almén och Ståhl).

Ett ledstråk ska vara både kännbart och visuellt. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Kännbart ledstråk är t ex avvikande struktur på golvet eller en väggyta som är möjlig att följa med teknikkäpp. Visuellt innebär att ledstråket går att se. Boverket skriver i sitt allmänna råd att det ska vara kontrasterande och leda mellan utvalda och strategiska punkter. Kontrastlinjer kan anordnas i golv med avvikande material för blinda och med ljushetskontrast för synsvaga. För personer med utvecklingsstörning underlättas orienteringen av logiska färgsystem. Om väggen eller den avvikande strukturen är kontrasterande fyller den båda funktionerna – både visuellt och kännbart ledstråk.

185 Ledstråk (HIN)

Kännbart ledstråk innebär t ex avvikande struktur på underlaget som är möjlig att följa med teknikkäpp. Det kan också vara en fri väggyta som går att följa och där ingenting står i vägen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att det kan vara avvikande struktur t ex tydliga kännbara plattor i asfaltsyta eller släta plattor i gatstensyta. Ett kännbart ledstråk kan också vara kanten mellan grusgången och gräsmattan.

188 Avåkningskydd spång (HIN)

Avåkningskydd behövs för att inte t ex rullstolshjulen ska hamna utanför spången och för att personer som har svårt att se ska kunna följa kanten med teknikkäppen. Avåkningskyddet är en minst 4 cm hög kant. Det kan också vara ett räcke men placerat 10-30 cm ovanför underlaget.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd när det gäller ramper att rampen ska ha avåkningskydd.

198 Markyta (HIN)

Hårdgjord yta är inte alltid asfalt. En hårdgjord yta innebär att den är så hård att t ex rullstolens eller rollatorns hjul inte slirar eller sjunker ned i gruset. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 när det gäller gångvägar och handikapparkeringsplatser.

199 Markyta (HIN)

Det finns inga ojämnheter i underlaget som man kan snubbla på. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 när det gäller gångytor. Boverket skriver i sitt allmänna råd att ojämn markbeläggning som utgör ett hinder för personer i rullstol och med rollator att ta sig fram i gångytor bör bytas ut.

220 Dörrstängare (HIN)

Om dörren är försedd med dörrstängare blir den för tung att öppna manuellt. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att dörrar med dörrstängare bör förses med automatisk dörröppnare.

221 Handtag/Lås (HIN)

Manöverdonets placering till dörröppnare kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att olämpligt placerade manöverdon till exempelvis dörröppnare och ringklockor bör flyttas. Boverket rekommenderar att manöverdon och dylikt placeras med centrum 0,80 m över golv för att alla ska nå.

230 Självbetjäningsskiva (HIN)

Besökare som är rullstolsburna eller kortvuxna måste kunna nå upp till skivan och föra med sig bröcken. Vid buffébord är det viktigt att kunna se maten och nå den.

254 Nivåskillnader (HIN)

Boverket skriver i sitt allmänna råd i enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 att mindre nivåskillnader i gångytor bör överbryggas exempelvis med ramper. När det gäller nyanläggning av gångytor finns föreskriften ALM 1, BFS 2004:15 om tillgänglighet på allmänna platser och inom andra områden än byggnader. Boverket skriver där i sitt allmänna råd att om det inte är möjligt att undvika att anordna en trappa skall denna kompletteras med en ramp eller en alternativ gångväg som personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan använda. Trappor och ramper skall utformas så att även personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan förflytta sig säkert. Rampen bör när det gäller nyanläggning vara 1,5 m bred, ha 4 cm höga avåkningskydd om det finns höjdskillnader mot omgivningen och luta högst 1:20 m.

I befintlig miljö får en ramp inte luta mer än 8% och helst inte mer än 5%. Dessutom måste det finnas ett skiljeplan efter 6 m.

Det finns olika sätt att mäta lutningar. Ett sätt är att räkna enligt nedan. Ett annat sätt är att använda en lutningsmätare som mäter lutning i procent. Lutningsmätare finns t ex att köpa i järnhandeln.

I procent:

Höjden dividerat med längden = Lutningen

För att skriva lutningen som procent multiplicerar man svaret med 100.

Exempel:

Höjden är 39 cm och längden (dvs. den vågräta sträckningen) är 300 cm.

$$39/300 = 0,13$$

$$0,13 \times 100 = 13\%$$

270 Nivåskillnader (HIN)

Boverket skriver i sitt allmänna råd i enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 att mindre nivåskillnader i gångytor bör överbryggas exempelvis med ramper.

I befintlig miljö gäller att mindre nivåskillnader bör överbryggas med en ramp som inte får luta mer än 8% och helst inte mer än 5%. Dessutom måste det finnas ett skiljebälte efter 6 m.

Det finns olika sätt att mäta lutningar. Ett sätt är att räkna enligt nedan. Ett annat sätt är att använda en lutningsmätare som mäter lutning i procent. Lutningsmätare finns t ex att köpa i järnhandeln.

I procent:

Höjden dividerat med längden = Lutningen

För att skriva lutningen som procent multiplicerar man svaret med 100.

Exempel:

Höjden är 39 cm och längden (dvs. den vågräta sträckningen) är 300 cm.

$$39/300 = 0,13$$

$$0,13 \times 100 = 13\%$$

272 Avåkningsskydd (HIN)

Avåkningsskydd behövs för att inte t ex rullstolshjulen ska hamna utanför bryggan och för att personer som har svårt att se ska kunna följa kanten med teknikkäppen. Avåkningsskyddet är en minst 4 cm hög kant. Det kan också vara ett räcke som är placerat 10-30 cm ovanför underlaget.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd när det gäller ramper att rampen ska ha avåkningsskydd.

När det gäller nyanläggning finns föreskriften ALM 1, BFS 2004:15 om tillgänglighet på allmänna platser och inom andra områden än byggnader. Boverket skriver där i sitt allmänna råd att avåkningsskyddet bör vara minst 40 mm högt om det finns höjdskillnader mot omgivningen.

274 Kontrast (HIN)

Kontrast är en stor skillnad i ljushet mellan texten/markeringen och bakgrunden. Den mäts i procentenheter enligt NCS (Natural Color System). NCS:s Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel i gråskala i 18 steg som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet. För varje steg ger ljushetsmätaren ett ljushetsstap och en NCS-beteckning. Den finns att beställa på <http://www.sis.se>. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19 HIN 1. Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta text och markeringar.

279 Ledstång (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

281 Kontrast trappa (HIN)

Friktionen skall inte avvika från trappans. Annars finns risk för snubbling.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att trappor bör förses med kontrastmarkering så att synsvaga kan uppfatta nivåskillnaderna, exempelvis genom att framkanten på nedersta plansteget och framkanten på trappavsatsen vid översta sättsteget i varje trapplopp ges en ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS.

Markeringarna bör göras på ett konsekvent sätt inom området.

285 Ledstråk (HIN)

Ledstråk är en kontinuerlig följd av naturliga och konstgjorda ledytor, varningsytor och valytor mellan start- och målpunkt. Det finns inga andra avbrott än cykelbanor och körbanor. Valyta är en slät yta som markerar att något val måste göras. (Almén och Ståhl). Visuellt innebär att ledstråket går att se.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att det ska vara kontrasterande och leda mellan utvalda och strategiska punkter. En ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS (Natural Colour System) gör det möjligt för många synsvaga att uppfatta en markering.

286 Ledstråk (HIN)

Kännbart ledstråk innebär t ex avvikande struktur på underlaget som är möjlig att följa med teknikkäpp. Det kan också vara en fri väggyta som går att följa och där ingenting står i vägen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att det kan vara avvikande struktur t ex tydliga kännbara plattor i asfaltsyta eller släta plattor i gatstensyta. Ett kännbart ledstråk kan också vara kanten mellan grusgången och gräsmattan.

287 Markering kant (HIN)

Markeringen är viktig för personer som har svårt att se. Det finns olika sätt att markera kanten. Finns det en överrinningsränna är denna helt acceptabel som kännbar markering. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

288 Markering kant (HIN)

Kontrast är en stor skillnad i ljushet mellan texten/markeringen och bakgrunden. Den mäts i procentenheter enligt NCS (Natural Color System). NCS:s Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel i gråskala i 18 steg som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet. För varje steg ger ljushetsmätaren ett ljushetstal och en NCS-beteckning. Den finns att beställa på <http://www.sis.se>. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19 HIN 1. Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta text och markeringar.

297 Hyllmärkning (HIN)

För att personer som har svårt att se och svårt att bearbeta och tolka information ska hitta hyllmärkningen är det viktigt att den är placerad på samma sätt på varje hylla och är kontrasterande.

Kontrast är en stor skillnad i ljushet mellan texten/markeringen och bakgrunden. Den mäts i procentenheter enligt NCS (Natural Color System). NCS:s Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel i gråskala i 18 steg som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet. För varje steg ger ljushetsmätaren ett ljushetstal och en NCS-beteckning. Den finns att beställa på <http://www.sis.se>. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19 HIN 1. Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta text och markeringar.

304 Kassa (HIN)

Vid kassan måste kunderna som är rullstolsburna eller kortvuxna kunna nå upp till disken för att lägga upp varor samt sedan packa ner dem. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

322 Platser rullstol (HIN)

Om lokalen är uppbyggd med stor lutning, avsatsar eller trappor kan man möjliggöra att ta sig till någon del genom att komplettera med ramp eller hiss.

Det finns olika sätt att mäta lutningar. Ett sätt är att räkna enligt nedan. Ett annat sätt är att använda en lutningsmätare som mäter lutning i procent. Lutningsmätare finns t ex att köpa i järnhandeln.

I procent:

Höjden dividerat med längden = Lutningen

För att skriva lutningen som procent multiplicerar man svaret med 100.

Exempel:

Höjden är 39 cm och längden (dvs. den vågräta sträckningen) är 300 cm.

$39/300 = 0,13$

$0,13 \times 100 = 13\%$

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att mindre nivåskillnader bör överbryggas, exempelvis med ramper.

335 Kontrast podium (HIN)

Det är viktigt både för publiken och den som står på podiet att kanten går att se och då bör den ha en ljushetskontrast. En avvikande färg kan vara till stöd för personer med vissa svårigheter men kan vara omöjlig att skilja ut för personer med svårt att se.

Kontrast är en stor skillnad i ljushet mellan texten/markeringen och bakgrunden. Den mäts i procentenheter enligt NCS (Natural Color System). NCS:s Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel i gråskala i 18 steg som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet. För varje steg ger ljushetsmätaren ett ljushetstal och en NCS-beteckning. Den finns att beställa på <http://www.sis.se>.

Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta text och markeringar. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att orienterande strategiska punkter ska kontrastmarkeras.

364 Fasta föremål (HIN)

Placeringen av fasta föremål är viktig för personer som har svårt att se. Föremålen utgör en klar säkerhetsrisk om de är placerade i gångytan eller om de är högt sittande och placerade på lägre höjd än 2,2 meter utan att vara markerade. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd bl a att fasta hinder i gångytor bör flyttas. Om det inte är möjligt bör de tydligt markeras visuellt och utformas så att de kan upptäckas med teknikkäpp.

389 Kortläsare funktioner (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att olämpligt utformade handtag och lås bör bytas ut mot sådana som kan hanteras av personer med nedsatt styrka eller nedsatt grip- eller precisionsförmåga.

390 Kortläsare höjd (HIN)

Placering av kortläsarens funktioner avgör om det är möjligt att använda den. De ska kunna nås av t ex rullstolsanvändare och kortvuxna. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

391 Kortläsare komma intill (HIN)

Kortläsaren ska inte vara placerad så att utrymmet framför den är för trångt och saker står i vägen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

395 Ledstråk hållplats taktilt (HIN)

Taktilt eller kännbart ledstråk innebär t ex avvikande struktur på underlaget som är möjlig att följa med teknikkäpp. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att det kan vara avvikande struktur t ex tydliga kännbara plattor i asfaltsyta eller släta plattor i gatstensyta.

396 Ledstråk hållplats utmed (HIN)

Taktilt eller kännbart ledstråk innebär t ex avvikande struktur på underlaget som är möjlig att följa med teknikkäpp. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att det kan vara avvikande struktur t ex tydliga kännbara plattor i asfaltsyta eller släta plattor i gatstensyta.

Ledstråket minskar risken att personer kommer för nära gatan och skadas av bussen.

397 Ledstråk hållplats utmed (HIN)

Ledstråk är en kontinuerlig följd av naturliga och konstgjorda ledytor, varningsytor och valytor mellan start- och målpunkt. Valyta är en slät yta som markerar att något val måste göras. (Almén och Ståhl). Visuellt innebär att ledstråket går att se.

Ledstråket minskar risken att personer kommer för nära gatan och skadas av bussen.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att det ska vara kontrasterande och leda mellan utvalda och strategiska punkter. En ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS (Natural Colour System) gör det möjligt för många synsvaga att uppfatta en markering.

399 Yta hållplats (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd bl a att ojämn markbeläggning som utgör hinder för personer i rullstol och med rollator att ta sig fram i gångytor bör bytas ut, exempelvis genom att ett stråk med jämnare markbeläggning fälls in.

401 Höjd tidtabell (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att skyltning bör vara placerad på lämplig höjd för att kunna läsas och höras såväl av personer i rullstol som av stående personer med nedsatt syn. Den bör placeras där man förväntar sig att den ska finnas och så att man kan komma tätt intill.

413 Belysning hållplats (HIN)

Avser inte gatubelysning. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att fast belysning inte bör vara bländande. Belysningen kan vara avgörande för om en person med svårt att se kan orientera sig eller inte. Personer med svårt att höra behöver belysning för att kunna läsa teckenspråk och läsa på läppar.

419 Rännal (HIN)

Rännalor kan utgöra snubbelrisk för personer som har svårt att se och röra sig. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 som skriver i det allmänna rådet att rännalor som utgör hinder för personer i rullstol och med rollator bör täckas över så att ytan blir jämn eller bytas ut mot t.ex. avrinningsgaller eller rännalor som utan svårighet kan passeras.

420 Kontrast kantsten (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att kantstenar på trottoarer, stolpar i gångbanor, fallkanter och andra detaljer bör kontrastmarkeras för att underlätta för synsvaga och personer med utvecklingsstörning att urskilja detaljer.

En ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS gör det möjligt för många synsvaga att uppfatta markeringen.

421 Sidolutning ute (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

Boverket skriver i sitt allmänna råd att tvärlutningen inte bör vara mer än vad som krävs för erforderlig vattenavrinning och inte överstiga 1:50,

för att inte utgöra fara för personer med dålig balans, för att synsvaga och blinda inte ska tappa orienteringen och för att personer i rullstol eller med rollator ska kunna ta sig fram. Samma anges när det gäller nyanläggning av gånggytor (ALM 1, BFS 2004:15).

422 Korsning avfasning (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

Boverket skriver i sitt allmänna råd att nivåskillnader vid övergångsställen och andra gångpassager bör avfasas till 0-kant för att öka möjligheterna

för personer i rullstol eller med rollator att ta sig upp och ner för trottoarkanten. Avfasningen bör, om plats finns, inte ha större lutning än 1:12 och bredden bör vara minst 90 cm, gärna 100 cm. Vid sidan av avfasningen bör kantstenen ligga kvar så att synskadade kan ta ut riktningen över gatan. Avfasningen bör ha jämn och halkfri yta.

423 Korsning kantsten (HIN)

Anledningen till att frågan om trottoarkant ställs i både kriterium 422 och 423 är att personer som har svårt att se har hjälp av en trottoarkant och personer med svårt att röra sig hindras av trottoarkant.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

Boverket skriver i sitt allmänna råd att om det finns en avfasning så ska det vid sidan av avfasningen ligga kvar kantsten så att synskadade kan ta ut riktningen över gatan.

424 Övergångsställe kontrast (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

Boverket skriver i sitt allmänna råd att strategiska punkter, t.ex. övergångsställen och upphöjda gångpassager över gator bör

kontrastmarkeras så att synsvaga, blinda och personer med utvecklingsstörning

lättare skall kunna ta sig fram. Kontrastmarkering kan exempelvis anordnas genom att material med avvikande struktur och ljushet fälls in i markbeläggningen, t.ex. tydligt kännbara plattor asfaltyta eller släta plattor i gatstensyta.

Markbeläggningen bör utformas så att den inte medför snubbelrisk. En ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS gör det möjligt för många synsvaga att uppfatta markeringen. För personer med utvecklingsstörning underlättas orienteringen av logiska färgsystem.

425 Övergångsställe taktilt (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

Boverket skriver i sitt allmänna råd att strategiska punkter, t.ex. övergångsställen och upphöjda gångpassager över gator bör

kontrastmarkeras så att synsvaga, blinda och personer med utvecklingsstörning

lättare skall kunna ta sig fram. Kontrastmarkering kan exempelvis anordnas genom att material med avvikande struktur och ljushet fälls in i markbeläggningen, t.ex. tydligt kännbara plattor asfaltyta eller släta plattor i gatstensyta.

Markbeläggningen bör utformas så att den inte medför snubbelrisk. En ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS gör det möjligt för många synsvaga att uppfatta markeringen. För personer med utvecklingsstörning underlättas orienteringen av logiska färgsystem.

508 Monitor höjd (HIN)

Manöverpanelers läge har betydelse för om rullstolsburna kan nå dem.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder. Boverket anger i sitt allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1, att lämplig höjd för manöverdon i allmänhet till centrum 80 cm från underlaget.

509 Monitor text (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder. Boverket skriver i sitt allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1, att teckenstorleken bör vara anpassad efter läsavståndet och ytan inte ge upphov till reflexer.

510 Monitor tal (HIN)

Talad information gör det möjligt för personer med svårt att se och svårt att bearbeta och tolka information att ta del av informationen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder. Boverket skriver i sitt allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1, att komplettera system med talförbindelse är ett exempel på anpassning.

511 Monitor (HIN)

Personer med svårt att bearbeta, tolka och förmedla information kan ha lättare att läsa och använda informationen när den skrivs lättbegripligt. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd följande:

Skytning bör vara lättbegriplig och lättläst.

512 Monitor hörsel (HIN)

Personer som har svårt att höra kan ta del av information med hjälp av förstärkning via till exempel en hörslinga. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att komplettera system med talförbindelse är ett exempel på anpassning.

513 Högtalare (HIN)

Personer som har svårt att höra kan ta del av information som ges digitalt och personer med svårt att se kan ta del av information via hörseln. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att komplettera system med talförbindelse och optisk anordning är ett exempel på anpassning.

519 Ledstråk visuellt terminal (HIN)

Ledstråk är en kontinuerlig följd av naturliga och konstgjorda ledytor, varningsytor och valytor mellan start- och målpunkt. (Almén och Ståhl). Visuellt innebär att ledstråket går att se. Boverket skriver i sitt allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1 att det bör anordnas logiska ledstråk som leder mellan utvalda och strategiska punkter till ledning för personer med nedsatt orienteringsförmåga. Kontrastlinjer i golv kan anordnas med avvikande material för personer som är blinda och med ljushetskontrast för personer som är synsvaga. En ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS (Natural Colour System) gör det möjligt för många synsvaga att uppfatta en markering.

520 Ledstråk taktilt terminal (HIN)

Kännbart ledstråk innebär t ex avvikande struktur på underlaget som är möjlig att följa med teknikkäpp. Det kan också vara en fri väggyta som går att följa och där ingenting står i vägen.

533 Kortläsare markering (HIN)

Personer med svårt att se kan identifiera numren genom markeringen på siffran 5 om siffrorna är placerade som till exempel på mobiltelefoner.

534 Dörröppnare kontrast (HIN)

Manöverdon till dörröppnare ska ha ljushetskontrast för att personer som har svårt att se eller svårt att bearbeta, tolka och förmedla information lätt ska hitta manöverdonet. Dörröppnaren bör enligt Boverkets allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1, ha en ljushetskontrast på 0,40 enheter enligt NCS.

549 Placering ringklocka (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att t ex för högt placerade telefoner skall sänkas så att personer i rullstol kan nå dem. Det är också viktigt att placeringen blir minst 0,7 meter från vägghörna eller dörrframkant så att det går att komma intill med rullstol eller rollator

551 Kontrast ringklocka (HIN)

Ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 kan vara att förse knappsatsen med ljushetskontrast för att personer med nedsatt syn och personer som har svårt att bearbeta och tolka information ska kunna använda ringklockan.

Kontrast är en stor skillnad i ljushet mellan texten/markeringen och bakgrunden. Den mäts i procentenheter enligt NCS (Natural Color System). NCS:s Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel i gråskala i 18 steg som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet. För varje steg ger ljushetsmätaren ett ljushetsstal och en NCS-beteckning. Den finns att beställa på <http://www.sis.se>.

Boverket beskriver att en kontrast på 0,40 enheter i NCS gör det möjligt för personer som har svårt att se att uppfatta text och markeringar.

En avvikande färg kan vara till stöd för personer med vissa svårigheter men kan vara omöjlig att skilja ut för personer med svårt att se.

554 Brandlarm i hygienrum (HIN)

När brandlarmet sätter igång syns det till exempel genom lampor som blinkar. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverkets skriver i sitt allmänna råd att bristfällig larmutrustning bör kompletteras så att även personer med svårt att höra kan nås av varningssignalen i händelse av brand eller annan fara.

B:1:01 Dörröppning hiss (HIN)

En automatisk skjutdörr är den bästa lösningen för både personer som har svårt att röra sig p ga att det blir lättare att ta sig i och ur hissen och för personer med svårt att se finns ingen risk att få dörren på sig. Passagetiden behövs för att hinna i och ur hissen.

Ett manöverdon används att trycka på för att automatiskt öppna en dörr. Om manöverdonet är långt passar det höjdmässigt för både rullstolsburna och gående personer. Manöverdonets placering till dörröppnare kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att olämpligt placerade manöverdon till exempelvis dörröppnare och ringklockor bör flyttas. Manöverdon till dörröppnare bör i höjd- och sidled placeras så att de

lätt kan nås från rullstol. En lämplig placering är med centrum 80 cm från marken och minst 70 cm, men gärna 100 cm, från hörn eller dörrblads framkant i ogynnsammast läge. Det är viktigt att manöverknapparna kontrastmarkeras.

B:1:01a Dörröppnare, tunga dörrar hiss (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverkets skriver i sitt allmänna råd att dörrar med dörrstängare bör förses med automatisk dörröppnare. Även andra dörrar kan ibland vara för tunga att öppna för många människor och bör därför förses med automatisk dörröppnare.

I dagsläget finns enligt Boverket inte tillräckligt underlag för att ange en specifik dörröppningskraft. Enligt den brittiska tillgänglighetsstandard BS 8300:2001 är en användbar dörr inte tyngre än 20N i dörröppningskraft. Tidigare praxis i Sverige angav 25 N.

B:1:01b Dörröppnares manöverdon-placering hiss (HIN)

Ett manöverdon används för att automatiskt öppna en dörr. Om manöverdonet är långt passar det höjdmässigt för både rullstolsburna och gående personer. Manöverdonets placering till dörröppnare kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att olämpligt placerade manöverdon till exempelvis dörröppnare och ringklockor bör flyttas. Manöverdon till dörröppnare bör i höjd- och sidled placeras så att de lätt kan nås från rullstol. En lämplig placering är med centrum 80 cm från marken och minst 70 cm, men gärna 100 cm, från hörn eller dörrblads framkant i ogynnsammast läge.

B:1:01c Dörröppnares manöverdon-kontrast hiss (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN1. Boverkets skriver i sitt allmänna råd att en ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS (Natural Colour System) gör det möjligt för många med svårt att se eller bearbeta, tolka och förmedla information att hitta manöverdonet.

Kontrast är en stor skillnad i ljushet mellan texten/markeringen och bakgrunden. Den mäts i procentenheter enligt NCS (Natural Color System). NCS:s Ljushetsmätare är ett billigt hjälpmedel i gråskala i 18 steg som gör det enkelt att visuellt bestämma en ytas ljushet.. För varje steg ger ljushetsmätaren ett ljushetstal och en NCS-beteckning. Den finns att beställa på <http://www.sis.se>

B:1:03 Anropsknappar utanför hiss (HIN)

Placering av manöverpaneler kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1, att olämpligt placerade manöverpaneler i och utanför hissar bör flyttas. Manöverpanelers läge har betydelse för om rullstolsburna kan nå dem. Boverket anger lämplig höjd för manöverdon i allmänhet till centrum 80 cm från underlaget. För lämplig utformning och placering av manöverpaneler se Svensk standard för hissar SS-EN 81-70.

B:1:04 Hörn vid hiss (HIN)

Personer som använder rullstol eller rollator kan ha stora svårigheter att nå manöverpanel som är placerad för nära ett hörn, eftersom hjälpmedlet inte får plats. Placering av manöverpanel kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

B:1:07 Knappar i hiss(HIN)

Placering av manöverpaneler kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1, att olämpligt placerade manöverpaneler i och utanför hissar bör flyttas. Manöverpanelers läge har betydelse för om rullstolsburna kan nå dem. Boverket anger lämplig höjd för manöverdon i allmänhet till centrum 80 cm från underlaget. För lämplig utformning och placering av manöverpaneler se Svensk standard för hissar SS-EN 81-70.

B:1:09 Panel i hiss (HIN)

En utvinklad manöverpanel t ex i hiss innebär att panelen eller knapparna lutar ca 45 grader från väggen så att både sittande och stående personer kan använda panelen.

Placering av manöverpanel kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Utformningen är viktig för personer med nedsatt syn och för personer med utvecklingsstörning.

B:1:10 Larminstr. hiss (HIN)

Bildsymbolen gör det möjligt för flera att förstå funktionen. Den kan exempelvis vara utformad som en klocka på larmknappen. Detta kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att skylten i vissa fall bör vara kompletterad med tydliga, lättförståeliga och välkända symboler.

B:1:13 Knappar hiss (HIN)

Utformningen av manöverpanel kan vara ett enkelt avhjälpt hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Utformningen är viktig för personer med nedsatt syn och för personer med utvecklingsstörning. Knappen för entréplan bör ha mot omgivningen avvikande form och ljushet.

B:1:15 Optisk signal hiss (HIN)

Med visuell information menas olika typer av synbar information om var hissen befinner sig, t ex en digital information som följer våningsplanen eller textbaserad information i form av exempelvis siffror på hissdörrarna.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att fast inredning bör anpassas för att fungera för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga. Exempel på sådan anpassning är att komplettera system med talförbindelse och optisk anordning så att hörselskadade och döva kan ta del av informationen.

B:1:16 Akustisk info hiss (HIN)

Med akustisk information menas olika typer av hörbar information om var hissen befinner sig och vad som finns på aktuellt våningsplan.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att komplettera system med talförbindelse är ett exempel på anpassning.

B:1:21 Larm hiss (HIN)

Personer med svårt att se och bearbeta, tolka och förmedla information kan lättare hitta nödtelefonen/larmet när det går att känna med fingrarna. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

B:1:22 Larm hiss (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att ett sätt kan vara att förse knappsatsen med ljushetskontrast för att personer med nedsatt syn ska kunna använda knappsatsen. Detta underlättar även för personer med svårt att bearbeta och tolka information.

B:1:23 Larminstr. hiss (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd följande: Skylten bör vara kompletterad med bokstäver i antingen upphöjd relief eller punktskrift eller båda för att fungera för personer med exempelvis nedsatt syn.

B:1:24 Larminstr. hiss (HIN)

Lättläst svenska kan enklare förstås av personer som har svårt att tolka och bearbeta information samt svårt att höra. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd följande: Skyltning bör vara lättbegriplig och lättläst.

B:1:25 Larm hiss (HIN)

Akustisk signal kan handla om en hörbar signal eller talad information som talar om att larmet är uppfattat. Det gör det möjligt för personer med svårt att se och svårt att bearbeta och tolka information att veta att larmet gått fram. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att komplettera system med talförbindelse är ett exempel på anpassning.

B:1:26 Larm hiss (HIN)

Visuell bekräftelse betyder att det går att till exempel läsa informationen och/eller att den ges med bilder. Detta gäller t ex vid högtalarinformation.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder. Boverket skriver i sitt allmänna råd i enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 att komplettera system med optisk anordning så att hörselskadade och döva kan se signalen eller ta del av informationen är exempel på anpassning.

B:1:28 Dörröppnare kontrast (HIN)

Manöverdon till dörröppnare ska ha ljushetskontrast för att personer som har svårt att se eller svårt att bearbeta, tolka och förmedla information lätt ska hitta manöverdonet. Dörröppnaren bör enligt Boverkets allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1, ha en ljushetskontrast på 0,40 enheter enligt NCS.

B:2:03 Ledstång trappa (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att ledstänger bör finnas på båda sidor om trappor. Ledstängerna bör löpa oavbrutet, gå förbi översta och nedersta stegframkantens början och slut med minst 30 cm, vara greppvänliga och ha kontrasterande ljushet gentemot omgivande ytor. Det bör vara möjligt att hålla i ledstången även förbi infästningarna.

När det gäller föreskriften ALM 1, BFS 2004:15 om tillgänglighet på allmänna platser och inom andra områden än byggnader vid nyanläggning skriver Boverket i sitt allmänna råd att ledstången bör ha en höjd på 0,90 meter.

B:2:04 Ledstång trappa (HIN)

Det är viktigt att ledstången löper 30 centimeter förbi översta och nedersta trappsteget så att personer som har svårt att se inte ramlar för att man tror att trappan börjar eller slutar tidigare. Personer som har svårt att röra sig får också stöd vid uppstigningen respektive nedstigningen från översta respektive nedersta trappstegen.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att ledstänger bör gå förbi översta och nedersta stegframkanten respektive rampens början och slut med minst 30 centimeter.

B:2:10 Kontrast trappa (HIN)

Friktionen skall inte avvika från trappans. Annars finns risk för snubbling.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att trappor bör förses med kontrastmarkering så att synsvaga kan uppfatta nivåskillnaderna, exempelvis genom att framkanten på nedersta plansteget och framkanten på trappavsatsen vid översta sättsteget i varje trapplopp ges en ljushetskontrast på minst 0,40 enligt NCS.

Markeringarna bör göras på ett konsekvent sätt inom området.

B:2:11 Fribärande trappa (HIN)

Fribärande trappa innebär att trappan är öppen under. Det gör att personer som har svårt att se kan gå in under och slå huvudet i trappan. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att utstickande byggnadsdelar, exempelvis trappor bör markeras tydligt och byggas in eller åtgärdas på annat sätt, för att inte utgöra fara för blinda och synsvaga.

B:2:12 Fribärande trappa (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

B:2:14 Skylt trappa (HIN)

Relief innebär minst 1 millimeters upphöjda enstaka bokstäver/siffror eller kartbild, som går att känna med fingrarna.

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd att skyltar bör vara kompletterade med bokstäver i antingen upphöjd relief eller punktskrift eller båda.

B:2:15 Hinder trappa (HIN)

Placeringen av fasta och lösa hinder är viktig för personer som har svårt att se. Hindren utgör en klar säkerhetsrisk om de är placerade i gångytan eller om de är högt sittande och placerade på lägre höjd än 2 meter utan att vara markerade. Utomhus gäller 2,2 meter. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd bl att fasta hinder i gångytor bör, om det inte är möjligt flyttas från gångytan, tydligt markeras visuellt och utformas så att de kan upptäckas med teknikkläpp.

Kännbar markering kan t ex vara en avvikande yta eller kant strax framför hindret och i marknivå. Då kan en person som använder teknikkläpp känna att det är ett hinder och undvika att gå in i det.

B:2:16 Ledstång trappa kontrast (HIN)

Ledstången ska ha ljushetskontrast minst 0,40 enheter enligt NCS så att den går att upptäcka för personer som har svårt att se och svårt att bearbeta, tolka och förmedla information. Boverket skriver i sitt allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1 att ledstänger bör ha kontrasterande ljushet gentemot omgivande ytor.

B:3:02 Lutning ramp (HIN)

I befintlig miljö får en ramp inte luta mer än 8% och helst inte mer än 5%. Dessutom måste det finnas ett skiljplan efter 6 m.

Boverket skriver i sitt allmänna råd i enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1 att mindre nivåskillnader bör överbryggas exempelvis med ramper. När det gäller nyanläggning av gångytor finns föreskriften ALM 1, BFS 2004:15 om tillgänglighet på allmänna platser och inom andra områden än byggnader. Boverket skriver där i sitt allmänna råd att om det inte är möjligt att undvika att anordna en trappa skall denna kompletteras med en ramp eller en alternativ gångväg som personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan använda. Trappor och ramper skall utformas så att även personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan förflytta sig säkert.

Det finns olika sätt att mäta lutningar. Ett sätt är att räkna enligt nedan. Ett annat sätt är att använda en lutningsmätare som mäter lutning i procent. Lutningsmätare finns t ex att köpa i järnhandeln.

I procent:

Höjden dividerat med längden = Lutningen

För att skriva lutningen som procent multiplicerar man svaret med 100.

Exempel:

Höjden är 39 cm och längden (dvs. den vågräta sträckningen) är 300 cm.

$$39/300 = 0,13$$

$$0,13 \times 100 = 13\%$$

B:3:06 Beläggning ramp (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. Boverket skriver i sitt allmänna råd bl a att rampen bör ha jämn och halkfri yta.

B:3:07 Halksäker ramp (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

B:3:08 Bredd ramp (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1. I inom- och utomhusmiljöer samt i befintliga miljöer är minsta bredd på ramp 1,3 meter. När det gäller nyanläggning av ramper på allmänna platser och inom andra områden än byggnader finns föreskriften ALM 1, BFS 2004:15. Boverket skriver där i sitt allmänna råd att en ramp bör ha en fri bredd på 1,5 meter.

B:3:09 Skydd ramp (HIN)

Personer som använder rullstol eller rollator behöver avåkningsskydd för att hindra rullstols- eller rollatorhjulen att hamna utanför kanten. Dessutom kan personer med svårt att se orientera sig med teknikläppen på rampen med hjälp av avåkningsskydden. Avåkningsskydden bör vara minst 40 mm höga. Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

B:3:10 Ledstång ramp (HIN)

Detta kan vara ett enkelt avhjälpst hinder enligt BFS 2003:19, HIN 1.

Ledstången bör placeras på 0,9 meters höjd.

Ramper utomhus ska, enligt föreskriften ALM1, BFS 2004:15 om tillgänglighet på allmänna platser och inom andra områden än byggnader vid nyanläggning, ha ledstänger placerade på två höjder 0,7 meter och 0,9 meter.

OBS: BFS 2008:6 "Öppningar i intervallet 110-230 mm bör undvikas." Detta är en säkerhetsfråga.

B:3:13 Ledstång ramp kontrast (HIN)

Ledstången ska ha ljushetskontrast minst 0,40 enheter enligt NCS så att den går att upptäcka för personer som har svårt att se och svårt att bearbeta, tolka och förmedla information. Boverket skriver i sitt allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1 att ledstänger bör ha kontrasterande ljushet gentemot omgivande ytor.

B:3:14 Ledstång ramp sträckning (HIN)

Det är viktigt att ledstången löper 30 centimeter förbi rampens början och slut så att personer som har svårt att se inte ramlar för att man tror att rampen börjar eller slutar tidigare. Boverket skriver i sitt allmänna råd i BFS 2003:19, HIN 1, att ledstänger bör gå förbi rampens början och slut med minst 30 centimeter.